HANDLEIDING VOOR DE COÖRDINATIE VAN DE VAD-LEERLINGENBEVRAGING

Bedankt dat jij op jouw school de VAD-leerlingenbevraging coördineert. Als coördinator speel je een belangrijke rol in een vlotte organisatie en een correcte afname van de bevraging. In deze handleiding vind je alle informatie die je nodig hebt om de bevraging op jouw school goed voor te bereiden en te organiseren.

Achteraan in de handleiding vind je ook **een handige checklist**. Die kan je gebruiken als praktisch overzicht om na te gaan of alles klaar is voor, tijdens en na de afname.

VOORBEREIDING

STAP 1: Vraag toestemming aan de ouders voor leerlingen jonger dan 13 jaar

- **Leerlingen jonger dan 13 jaar:** hebben vooraf de expliciete, geïnformeerde toestemming van de ouders of voogd nodig. Gebruik hiervoor de **voorbeeldbrief voor -13-jarigen**.

- **Leerlingen van 13 jaar of ouder:** geven zelf hun toestemming bij de start van de vragenlijst. Je kan de ouders wel informeren met de **voorbeeldbrief voor + 13-jarigen**.

Tip: Vraag de toestemming best ruim op voorhand, bij voorkeur samen met andere te ondertekenen documenten aan het begin van het schooljaar. Dit kan je doen via een brief, e-mail of via Smartschool.

Houd goed bij welke leerlingen toestemming kregen en informeer de betrokken leerkrachten. Leerlingen zonder toestemming mogen geen loginkaartje ontvangen.

De school moet de geïnformeerde toestemmingen **minstens één jaar** bewaren. Bij een eventuele klacht kan VAD deze opvragen.

STAP 2: Plan de afname en informeer leerkrachten

Plan voldoende tijd in om de afname van de leerlingenbevraging voor te bereiden en stem af met de betrokken leerkrachten.

Voorzie voor elke klas een **volledig lesuur**. De meeste leerlingen hebben tussen de 20 en 40 minuten nodig om de vragenlijst in te vullen.

Houd daarbij rekening met volgende zaken:

- ✓ Alle leerlingen moeten de kans krijgen om deel te nemen.
- ✓ Probeer alle leerlingen in dezelfde week de vragenlijst te laten invullen. Wanneer verschillende klassen in verschillende weken deelnemen, kan dit de betrouwbaarheid van de resultaten beïnvloeden. Als het door stages, uitstappen, ziekte of andere omstandigheden niet mogelijk is om alle leerlingen in dezelfde week te bevragen, neem dan contact op met VAD.
- ✓ Spreid de afnames over verschillende dagen en lesuren, zodat de server niet overbelast raakt.
- ✓ De bevraging gebeurt in groep, bijvoorbeeld in een klas- of studielokaal.
- ✓ Laat de leerlingen klassikaal de vragenlijst invullen op een computer, laptop of tablet van de school. Belangrijk: zorg ervoor dat leerlingen verbonden zijn met het wifi-netwerk van de school en niet met een mobiele 4G- of 5G-verbinding. Dit is belangrijk om de afname conform de GDPR-richtlijnen te laten verlopen en de betrouwbaarheid van de gegevens te waarborgen.

Een voldoende hoog deelnamepercentage is belangrijk voor een betrouwbaar schoolrapport:

- ✓ minstens 70% in scholen met meer dan 200 leerlingen
- ✓ minstens 80% in scholen met minder dan 200 leerlingen

STAP 3: Bezorg de leerkrachten de juiste materialen

Bezorg de leerkrachten die de bevraging afnemen volgende zaken:

- ✓ **Het instructiefilmpje en de instructiekaart voor leerkrachten**. Hierin vinden zij alle info voor een goede voorbereiding en afname die zij het best op voorhand krijgen en bekijken.
- ✓ **De link naar het instructiefilmpje en de instructiekaart voor leerlingen.** De leerkracht kan de instructiekaart vooraf afprinten en naast de computers leggen. Op de dag van de afname, toont de leerkracht het instructiefilmpje klassikaal aan de leerlingen.
- ✓ **De loginkaartjes.** Zorg ervoor dat elke klas voldoende loginkaartjes heeft. Iedere leerling heeft een uniek loginkaartje nodig. Ongeveer drie weken voor de afname ontvang je de loginkaartjes van VAD. Voorzie voor iedere klas een paar extra loginkaartjes. Leerlingen die hun wachtwoord vergeten zijn, kunnen dan een nieuw loginkaartje krijgen.
- ✓ **Een kopie van de vragenlijst** zodat de leerkrachten deze op voorhand al eens kunnen bekijken, voor mochten er tijdens de afname vragen zijn van leerlingen.

TIJDENS DE AFNAME

Probeer tijdens de afname beschikbaar te zijn voor praktische vragen van leerkrachten. Ondervind je technische problemen? Neem dan zo snel mogelijk contact op met VAD, zodat we je kunnen helpen.

Het algemene telefoonnummer is **02 423 03 33.**

NA DE AFNAME

Is de bevraging op school afgerond? Verwittig VAD via leerlingenbevraging@vad.be.

De gegevens van de ingevulde vragenlijsten worden op een externe server bewaard, in een geaggregeerde databank. **Lees meer over de privacy van dit onderzoek.** Heb je vragen of opmerkingen over de privacy van dit onderzoek? Neem dan contact op met privacy@vad.be.

VAD bekijkt na de volledige afname welke responsgraad de school heeft bereikt. Is de responsgraad lager dan 70% in scholen met meer dan 200 leerlingen, of lager dan 80% in scholen met minder dan 200 leerlingen? Dan neemt VAD contact op met jouw school. We bekijken dan samen of en hoe de vereiste responsgraad nog kan worden bereikt, bijvoorbeeld door een extra afnamemoment te organiseren.

Is de vereiste responsgraad behaald? Dan voert VAD de nodige analyses uit op de databank om de nodige analyses voor het schoolrapport te genereren. Nadien wordt er een schoolrapport op maat van de school opgesteld.

Je wordt na de afname per e-mail uitgenodigd voor de gratis workshop 'Aan de slag met de VAD-leerlingenbevraging'. Deze workshop vindt plaats in de vierde maand na de bevraging. VAD organiseert de workshop samen met een alcohol- en drugpreventiewerker voor verschillende scholen. We raden aan om **met twee personen van de school** aan de workshop deel te nemen.

In deze praktijkgerichte workshop:

- ✓ ontvang je twee exemplaren van het schoolrapport
- ✓ nemen we samen globaal de resultaten door
- ✓ vertalen we de resultaten naar concrete acties in het Drugbeleid op School

De workshop is verplicht om het schoolrapport te ontvangen, we geven de resultaten nooit zonder enige vorm van begeleiding.

Kan je niet deelnemen aan de workshop, bijvoorbeeld door stages of uitstappen? Neem dan contact met ons op via leerlingenbevraging@vad.be om te bespreken wat het beste alternatief is.

KORTE CHECKLIST

Voor de afname

- Toestemming verzamelen van ouders/voogd voor leerlingen jonger dan 13 jaar.
- Indien gewenst: ouders van leerlingen van 13 jaar en ouder informeren.
- Toestemmingen zorgvuldig bijhouden (minstens 1 jaar).
- Afnamemomenten plannen, gespreid over verschillende lesuren gedurende 1 week.
- Controleren of alle leerlingen kunnen deelnemen. Zo niet ander moment inplannen.
- Betrokken leerkrachten informeren.
- Loginkaartjes per klas verdelen.
- Instructiefilmpjes en instructiekaarten bezorgen aan de leerkrachten.
- Controleren of er voldoende computers of tablets en schoolwifi beschikbaar zijn.
- Betrokken leerkrachten laten weten welke leerlingen GEEN toestemming hebben om de vragenlijst in te vullen.

Tijdens de afname

- Beschikbaar zijn voor praktische vragen.
- Bij technische problemen zo snel mogelijk contact opnemen met VAD.

Na de afname

- Controleren of alle leerlingen de bevraging hebben ingevuld.
- VAD verwittigen via leerlingenbevraging@vad.be.
- Indien nodig meewerken aan een extra afname om de vereiste responsgraad te behalen.
- Uitnodiging voor de workshop 'Aan de slag met de VAD-leerlingenbevraging' opvolgen.
- Idealiter met twee collega's deelnemen aan de workshop.
- De resultaten gebruiken om concrete acties binnen het Drugbeleid op School te bepalen.